

# Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 28.02.1964, sp. zn. 2 Cz 10/64, ECLI:CZ:NS:1964:2.CZ.10.1964.1

**Číslo:** 46/1964

**Právní věta:** Pro začátek běhu promlčecí lhůty podle § 13 zák. č. 150/1961 Sb. je rozhodný den, kdy byla zjištěna silikosa jako nemoc z povolání v odškodnitelné formě.

**Soud:** Nejvyšší soud ČSSR

**Datum rozhodnutí:** 28.02.1964

**Spisová značka:** 2 Cz 10/64

**Číslo rozhodnutí:** 46

**Číslo sešitu:** 7-8

**Typ rozhodnutí:** Rozhodnutí

**Hesla:** Nemoc z povolání, Promlčení

**Předpisy:** 150/1961 Sb. § 13

**Druh:** Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

**Sbírkový text rozhodnutí:**

*Č. 46/1964 sb. rozh.*

Pro začátek běhu promlčecí lhůty podle § 13 zák. č. 150/1961 Sb. je rozhodný den, kdy byla zjištěna silikosa jako nemoc z povolání v odškodnitelné formě.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu z 28. února 1964, [2 Cz 10/64](#)).

Okresní soud v Trutnově rozhodl o žalobě, kterou žalobce uplatňoval proti žalovanému, svému býv. zaměstnavateli, nárok na náhradu škody, vzniklé nemocí z povolání – silikosou, tak, že zavázal žalovaný podnik k zaplacení částky 15 000 Kčs s přísl. Zjistil z posudku Krajského ústavu národního zdraví, oddělení chorob z povolání, že u žalobce byla zjištěna silikosa jako nemoc z povolání dne 24. 7. 1961, a že žalobce uplatnil svůj nárok na odškodnění žalobou podanou dne 21. 12. 1962, tedy ve tříleté promlčecí lhůtě podle § 13 zák. č. 150/1961 Sb. Neshledal proto námitku promlčení vznesenou žalovaným podnikem opodstatněnou. K námitce, že u žalobce byla silikosa zjištěna již v r. 1956, uvedl okresní soud, že rozhodující je choroba z povolání, která byla u žalobce zjištěna naposledy.

Krajský soud v Hradci Králové změnil rozsudek soudu prvního stupně tak, že žalobu zamítl. Zjistil z téhož posudku KÚNZ, že u žalobce bylo zjištěno onemocnění silikosou prostou již 12. 7. 1956 a že v r. 1961 bylo u žalobce zjištěno zhoršení této choroby, totiž přechod na silikosu komplikovanou. Původní onemocnění znalec ohodnotil na 600 bodů, stav v r. 1961 na 1300 bodů, takže by podle

názoru krajského soudu přicházelo v úvahu přiznání náhrady ve výši rozdílu mezi těmito hodnoceními, tedy ve výši 700 bodů. Tento nárok je však podle závěru krajského soudu promlčen. Silikosa prostá byla podle zjištění soudu hlášena 20. 7. 1955, 16. 7. 1956, 9. 8. 1957, 12. 9. 1959 a 4. 7. 1961. dne 24. 7. 1961 bylo hlášeno zhoršení na silikosu komplikovanou. Nešlo tedy u žalobce o silikotuberkulosu podle pol. 27 b) příl. k § 16 odst. 3 zák. č. 55/1956 Sb., nýbrž o silikosu komplikovanou, která je zařazena pod pol. 27 a) téže přílohy. Z toho dovozuje krajský soud, že do dne uplatnění nároku u podniku (3. 4. 1962), případně u soudu (21. 12. 1962) došlo k promlčení nároku. I kdyby však u žalobce byla zjištěna silikotuberkulóza, šlo by podle názoru krajského soudu u něho o pouhé zhoršení zdravotního stavu, které bylo zjištěno 24. 7. 1961, a poněvadž žalobce byl převeden dnem 6. 10. 1961 do invalidního důchodu, kdy se nejpozději dozvěděl, jakou má škodu a kdo ji způsobil, uplynula od dne uplatnění nároku i šestiměsíční lhůta podle § 13 zák. č. 150/1961 Sb. Námitku promlčení shledal proto krajský soud důvodnou.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona podané předsedou Nejvyššího soudu, že tímto svým rozhodnutím porušil krajský soud zákon.

Odůvodnění:

Z žalobce byla silikosa komplikovaná v odškodnitelné formě zjištěna, jak se nepochybně podává z posudku KÚNZ - oddělení chorob z povolání a ze zprávy lékařské poradní komise OÚNZ, dne 24. 7. 1961. Před tímto zjištěním podle této zprávy OÚNZ šlo o silikosu prostou v neodškodnitelné formě. Jako takové bylo žalobcovo onemocnění, jak uvádí uvedená zpráva a správně zjišťuje rozsudek krajského soudu, hlášeno 20. 7. 1955, 16. 7. 1956, 9. 8. 1957, 12. 9. 1959 a 4. 7. 1961.

Při tomto vývoji žalobcovy choroby bylo nutno za dobu jejího vzniku považovat teprve den zjištění silikosu komplikované, tj. den 24. 7. 1961, poněvadž teprve tímto dnem nabyla tato žalobcova ještě neměla a její dřívější stádium nelze brát z hlediska hodnotit jako nemoc z povolání. Předtím tuto povahu nemoc žalobcova ještě neměla a její dřívější stádium nelze brát z hlediska nároku žalobcova na odškodnění jako nemoc z povolání vůbec v úvahu. Z téhož důvodu nelze také považovat stav žalobcovy choroby po 24. 7. 1961 jen za zhoršení již existující nemoci z povolání, když tato choroba ve stadiu, kdy lze o ní z hlediska odškodnění jako o nemoci z povolání hovořit, před tímto datem ještě neexistovala.

Při takovém hodnocení charakteru a doby vzniku žalobcovy nemoci z povolání byl by krajský soud musel dospět k závěru, že od jejího vzniku 24. 7. 1961 do dne uplatnění nároku žalobcova u podniku, tj. do 3. 4. 1962 ani do dne uplatnění u soudu, tj. do 21. 12. 1962, neuplynula doba tří roků podle § 13 zák. č. 150/1961 Sb., podle kterého nutno nárok žalobcův vzhledem k ustanovení § 31 tohoto zákona posuzovat, a že žalobou uplatňovaný nárok není promlčen.

Jestliže přesto krajský soud námitce promlčení vyhověl a žalobu z tohoto důvodu zamítl, porušil zákon v ustanovení § 39 1) o. s. ř. ve spojení s ustanovením § 13 zák. č. 150/1961 Sb.

1) srov. dnes § 132 zák. č. 99/1961 Sb.